

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 15. januarja 2014*

„Socialna politika — Direktiva 2002/14/ES — Listina Evropske unije o temeljnih pravicah — Člen 27 — Določitev nekaterih pragov zaposlenih delavcev za vzpostavitev predstavniških teles zaposlenih — Izračun pragov — Nacionalna ureditev, ki je v nasprotju s pravom Unije — Vloga nacionalnega sodišča“

V zadevi C-176/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Cour de cassation (Francija) z odločbo z dne 11. aprila 2012, ki je prispela na Sodišče 16. aprila 2012, v postopku

Association de médiation sociale

proti

Union locale des syndicats CGT,

Hichemu Laboubiju,

Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône,

Confédération générale du travail (CGT),

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi V. Skouris, predsednik, K. Lenaerts, podpredsednik, R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, M. Ilešič in M. Safjan, predsednika senatov, J. Malenovský, E. Levits (poročevalec), J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, sodnika, C. Toader, sodnica, D. Šváby, sodnik, M. Berger in A. Prechal, sodnici,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodni tajnik: V. Tourrès, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 23. aprila 2013,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Union locale des syndicats CGT, H. Laboubija in Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône et la Confédération générale du travail (CGT) H. Didier in F. Pinet, odvetnika,

— za francosko vlado N. Rouam, G. de Bergues in J. Rossi, agenti,

* Jezik postopka: francoščina.

- za nemško vlado K. Petersen, agentka,
- za nizozemsko vlado M. Noort in C. Wissels, agentki,
- za poljsko vlado J. Faldyga, A. Siwek, B. Majczyna in M. Szpunar, agenti,
- za Evropsko komisijo J. Enegren, D. Martin in G. Rozet, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 18. julija 2013

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 27 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in Direktive 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 219).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Association de médiation sociale (v nadaljevanju: AMS) na eni strani ter Union locale des syndicats de la Confédération générale du travail CGT, H. Laboubijem, Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône in Confédération générale du travail (CGT) na drugi, ker je lokalno pristojna sindikalna zveza uvedla predstavniška telesa zaposlenih v AMS.

Pravni okvir

Ureditev Unije

- 3 Člen 27 Listine določa:

„Delavcem ali njihovim predstavnikom se morajo na ustreznih ravneh pravočasno zagotoviti informacije in možnost posvetovanja v primerih in pod pogoji, določenimi s pravom Unije ter nacionalnimi zakonodajami in običaji.“

- 4 Člen 1 Direktive 2002/14, naslovljen „Cilj in načela“, določa:

„1. Namen te direktive je oblikovati splošni okvir, ki določa minimalne zahteve za pravico do obveščanja in posvetovanja z delavci v podjetjih ali obratih v Skupnosti.

2. Načini ureditve obveščanja in posvetovanja se določijo in izvajajo v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso v odnosih med delodajalci in delavci v posameznih državah članicah, tako da se zagotovi njihova učinkovitost.

[...]“

- 5 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej direktivi:

[...]

(d) ‚delavec‘ pomeni vsako osebo, ki je v zadevni državi članici zavarovana kot delavec po nacionalni delovnopравни zakonodaji in v skladu z nacionalno prakso;

[...]“

6 Člen 3 navedene direktive, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 1 določa:

„Ta direktiva se v skladu z odločitvijo držav članic uporablja za:

(a) podjetja, ki zaposlujejo najmanj 50 delavcev v kateri koli državi članici, ali

(b) obrate, ki zaposlujejo najmanj 20 delavcev v kateri koli državi članici.

Države članice določijo način za izračunavanje praga delavcev.“

7 Člen 4 Direktive 2002/14, naslovljen „Načini ureditve obveščanja in posvetovanja“, v odstavku 1 določa:

„Skladno z načeli, določenimi v členu 1, in brez vpliva na katere koli veljavne določbe in/ali prakse, ki so ugodnejše za delavce, države članice določijo načine ureditve izvajanja pravice do obveščanja in posvetovanja na ustrezni ravni.“

8 Člen 11 Direktive 2002/14 določa, da morajo države članice najpozneje do 23. marca 2005 sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z obveznostmi iz te direktive, ali pa zagotoviti, da socialni partnerji do tega datuma na podlagi sporazuma uvedejo te predpise, pri čemer morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi lahko kadar koli zagotovijo cilje, ki jih nalaga navedena direktiva.

Francoska ureditev

9 V skladu s členom L. 2312-1 delovnopravnega zakonika je izvolitev predstavnikov zaposlenih obvezna za vse obrate, ki štejejo vsaj enajst delavcev.

10 Kadar podjetje ali obrat šteje petdeset delavcev ali več, sindikalne organizacije na podlagi členov L. 2142-1-1 in L. 2143-3 tega zakonika določijo sindikalnega predstavnika in na podlagi člena L. 2322-1 navedenega zakonika ustanovijo svet delavcev.

11 Člen L. 1111-2 delovnopravnega zakonika določa:

„Za izvajanje določb tega zakonika se število zaposlenih v podjetju izračuna v skladu z naslednjimi določbami:

1. Zaposleni s pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas za polni delovni čas in delavci, ki delajo doma, so v celoti všteti v število zaposlenih v podjetju.
2. Delavci s pogodbo o zaposlitvi za določen čas, delavci s pogodbo o občasnem delu, delavci, ki jih da podjetju na voljo zunanje podjetje in ki v prostorih podjetja uporabnika delajo vsaj eno leto ter začasni delavci so všteti v število zaposlenih v podjetju v sorazmerju z njihovo prisotnostjo v zadnjih dvanajstih mesecih. Vendar so delavci s pogodbo o zaposlitvi za določen čas in delavci, ki jih da na voljo zunanje podjetje, vključno z začasnimi delavci, izzeti iz števila zaposlenih, če nadomeščajo odsotnega delavca ali delavca, čigar pogodba o zaposlitvi miruje, zlasti zaradi porodniškega dopusta, posvojiteljskega dopusta ali starševskega dopusta.

3. Zaposleni, ki delajo s skrajšanim delovnim časom, so ne glede na vrsto njihove pogodbe o zaposlitvi všteti tako, da se skupna vsota delovnega časa, vpisanega v njihove pogodbe o zaposlitvi, deli z zakonitim delovnim časom ali običajnim delovnim časom.“

12 Člen L. 1111-3 delovnopravnega zakonika določa:

„V izračun števila zaposlenih v podjetju niso všteti:

1. vajenci,
2. tisti, ki imajo sklenjeno uvajalno pogodbo, za čas trajanja pogodbe, določene v členu L. 5134-66;
3. (črtan);
4. tisti, ki imajo sklenjeno mentorsko pogodbo, za čas trajanja pogodbe navedene v členu L. 5134-19-1;
5. (črtan);
6. tisti, ki imajo sklenjeno pogodbo o poklicnem usposabljanju do roka, določenega v pogodbi, kadar je ta sklenjena za določen čas, oziroma do konca poklicnega usposabljanja, kadar je pogodba sklenjena za nedoločen čas.

Vendar se ti delavci upoštevajo za uporabo zakonskih določb v zvezi z izračunom poklicnih tveganj in tveganj za poklicne bolezni.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 13 AMS je združenje, ki ga ureja zakon o združenjih z dne 1. julija 1901. To združenje sodeluje pri vzpostavljanju sistemov socialne mediacije in preprečevanja prestopništva v Marseillu (Francija). Njegova naloga je tudi spodbujanje poklicne vključitve brezposelnih oseb oziroma tistih, ki imajo pri dostopu do zaposlitve socialne in poklicne težave. AMS jim v zvezi s tem ponuja poklicno usposabljanje na področju socialne mediacije v skladu z individualnim poklicnim načrtom.
- 14 Union départementale CGT des Bouches-du-Rhône je 4. junija 2010 imenovala H. Laboubija za predstavnika sindikalnega odbora, ustanovljenega v okviru AMS.
- 15 AMS temu imenovanju nasprotuje. Meni, da je število njegovih zaposlenih manjše od enajst in, *a fortiori*, manjše od petdeset delavcev ter da zato ni dolžno, da v skladu z upoštevno nacionalno zakonodajo sprejme ukrepe glede predstavnštva delavcev, kakršna je izvolitev predstavnika zaposlenih.
- 16 Za določitev, ali je prag enajstih ali petdesetih delavcev v združenju dosežen, je namreč treba po mnenju AMS iz izračuna števila njegovih zaposlenih v skladu s členom L. 1111-3 delovnopravnega zakonika izvzeti vajece, delavce, ki imajo sklenjeno uvajalno pogodbo ali mentorsko pogodbo, in delavce, ki imajo sklenjeno pogodbo o poklicnem usposabljanju (v nadaljevanju: delavci, ki imajo sklenjene pomožne pogodbe).
- 17 Tribunal d'instance de Marseille, pri katerem je AMS vložilo tožbo za razveljavitev imenovanja H. Laboubija za predstavnika sindikalnega odbora CGT, ta sindikat pa nasprotno tožbo s predlogom, naj se AMS naloži, da organizira volitve za vzpostavitev predstavnških teles zaposlenih, je Cour de cassation predložilo prednostno vprašanje o oceni ustavnosti, ki se je nanašalo na določbe člena L. 1111-3 delovnopravnega zakonika.

- 18 Cour de cassation je to vprašanje predložilo v obravnavo Conseil constitutionnel. To je 29. aprila 2011 ugotovilo, da je člen L. 1111-3 delovnopravnega zakonika v skladu z ustavo.
- 19 H. Laboubi in Union locale des syndicats CGT des Quartiers Nord, ki sta je jima prostovoljno pridružila Union départementale des Syndicats CGT des Bouches-du-Rhône in CGT, sta pred tribunal d'instance de Marseille trdila, da so določbe člena L. 1111-3 delovnopravnega zakonika kljub temu v nasprotju s pravom Unije in mednarodnimi zavezami Francoske republike.
- 20 Tribunal d'instance de Marseille je pri ponovnem odločanju 7. julija 2011 to utemeljitev sprejelo in določb člena L. 1111-3 delovnopravnega zakonika ni uporabilo, ker niso v skladu s pravom Unije. Navedeno sodišče je tako potrdilo imenovanje H. Laboubija kot predstavnika sindikalnega odbora, potem ko je ugotovilo, da če se izključitve iz člena L. 1111-3 delovnopravnega zakonika ne bi uporabljale, bi število zaposlenih zadevnega združenja daleč presevalo prag petdesetih zaposlenih.
- 21 AMS je zoper to sodbo vložilo pritožbo pri Cour de cassation.
- 22 Cour de cassation je v teh okoliščinah prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali se je na temeljno pravico v zvezi z obveščenostjo in posvetovanjem delavcev, zajamčeno s členom 27 [Listine], kot je opredeljena z določbami Direktive [2002/14], mogoče sklicevati v sporu med posamezniki, zato da bi se preverila skladnost nacionalnega ukrepa za prenos [te] direktive?
 2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je treba te določbe razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonski določbi, s katero so iz izračuna števila zaposlenih v podjetju – predvsem za določitev pragov za vzpostavitev predstavniških institucij – izvzeti delavci, ki imajo [pomožne] pogodbe?“

Vprašanja za predhodno odločanje

- 23 Predložitveno sodišče želi z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 27 Listine, sam ali v povezavi z določbami Direktive 2002/14, razlagati tako, da se je nanj, kadar nacionalna določba za prenos te direktive, kakršen je člen L. 1111-3 delovnopravnega zakonika, ni v skladu s pravom Unije, mogoče sklicevati v sporu med posamezniki, da se navedena nacionalna določba ne bi uporabila.
- 24 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da je Sodišče že razsodilo, da države članice zato, ker je bila z Direktivo 2002/14 v členu 2(d) opredeljena kategorija oseb, ki jih je treba upoštevati pri izračunu števila zaposlenih v podjetju, iz navedenega izračuna ne smejo izključiti določene skupine oseb, ki so sprva spadale v to kategorijo (glej sodbo z dne 18. januarja 2007 v zadevi Confédération générale du travail in drugi, C-385/05, ZOdl., str. I-611, točka 34).
- 25 Nacionalna ureditev, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki iz izračuna števila zaposlenih v podjetju izključuje določeno kategorijo delavcev, namreč povzroči, da se nekateri delodajalci izognejo obveznostim, določenim v Direktivi 2002/14, in da so njihovi delavci prikrajšani za pravice, ki so jim s to direktivo priznane. Zato tem pravicam odvzema bistvo, tej direktivi pa tako polni učinek (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 38).

- 26 V skladu z ustaljeno sodno prakso je spodbujanje zaposlovanja, ki ga v postopku v glavni stvari izpostavlja francoska vlada, res legitimen cilj socialne politike in države članice imajo pri izbiri ukrepov, s katerimi bi lahko uresničile cilje svoje socialne politike, široko polje proste presoje (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 27 Vendar učinek te proste presoje, ki jo imajo države članice na področju socialne politike, ne sme pripeljati do tega, da se onemogoči izvajanje temeljnega načela prava Unije ali določbe tega prava (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 29).
- 28 Razlaga Direktive 2002/14, po kateri njen člen 3(1) državam članicam omogoča, da iz izračuna števila zaposlenih v podjetju izključijo določeno kategorijo delavcev iz razlogov, kakršne navaja francoska vlada v postopku v glavni stvari, ne bi bila združljiva s členom 11 navedene direktive, ki določa, da morajo države članice sprejeti vse potrebne ukrepe, s katerimi lahko zagotovijo cilje, ki jih nalaga Direktiva 2002/14, ker bi to pomenilo, da jim je dovoljeno, da se izognejo jasni in natančni obveznosti rezultata, določeni s pravom Unije (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 40 in navedena sodna praksa).
- 29 Ob upoštevanju navedenih preudarkov je treba torej ugotoviti, da je treba člen 3(1) Direktive 2002/14 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni določbi, kakršna je člen L. 1111-3 delovnopravnega zakonika, s katero so iz izračuna števila zaposlenih v podjetju v okviru določitve zakonskih pragov za vzpostavitev predstavniških teles zaposlenih izvzeti delavci, ki imajo sklenjene pomožne pogodbe.
- 30 Na drugem mestu je treba preučiti, ali Direktiva 2002/14, zlasti njen člen 3(1), izpolnjuje pogoje, da bi imela neposredni učinek, in če je tako, ali se tožene stranke v postopku v glavni stvari lahko nanj sklicujejo proti AMS.
- 31 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je iz ustaljene sodne prakse Sodišča razvidno, da se lahko posamezniki v vseh primerih, v katerih se določbe direktive z vidika vsebine izkažejo za nepogojne in dovolj natančne, nanje sklicujejo pred nacionalnimi sodišči zoper državo, če ta v predpisanem roku direktive ni prenesla v nacionalno pravo ali če je ni prenesla pravilno (glej sodbo z dne 5. oktobra 2004 v združenih zadevah Pfeiffer in drugi, od C-397/01 do C-403/01, ZOdl., str. I-8835, točka 103 in navedena sodna praksa).
- 32 V obravnavanem primeru člen 3(1) Direktive 2002/14 določa, da države članice določijo način za izračunavanje praga delavcev.
- 33 Čeprav člen 3(1) Direktive 2002/14 državam članicam pri sprejetju ukrepov, potrebnih za izvajanje te direktive, dopušča neko polje proste presoje, pa to ne vpliva na natančnost in nepogojnost obveznosti upoštevanja vseh delavcev, ki je določena v tem členu.
- 34 Sodišče je namreč že ugotovilo, kot je bilo poudarjeno v točki 24 te sodbe, da ker je bila z Direktivo 2002/14 opredeljena kategorija oseb, ki jih je treba upoštevati pri tem izračunu, države članice iz navedenega izračuna ne smejo izključiti določene skupine oseb, ki so sprva spadale v to kategorijo. Čeprav navedena direktiva državam članicam ne predpisuje, kako naj pri izračunu praga zaposlenih delavcev upoštevajo tiste, ki spadajo na njeno področje uporabe, kljub temu predpisuje, da jih morajo upoštevati (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 34).
- 35 Ob upoštevanju te sodne prakse, ki se nanaša na člen 3(1) Direktive 2002/14 (glej zgoraj navedeno sodbo Confédération générale du travail in drugi, točka 40), iz tega izhaja, da ta določba izpolnjuje pogoje za neposredni učinek.

- 36 Vendar je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso celo jasne, natančne in nepogojne določbe direktive, ki posameznikom daje pravice ali jim nalaga obveznosti, kot take ni mogoče uporabiti v okviru spora, ki poteka izključno med posamezniki (glej zgoraj navedeno sodbo Pfeiffer in drugi, točka 109, in sodbo z dne 19. januarja 2010 v zadevi Küçükdeveci, C-555/07, ZOdl., str. I-365, točka 46).
- 37 V zvezi s tem je bilo v točki 13 te sodbe ugotovljeno, da je AMS združenje zasebnega prava, čeprav deluje na socialnovarstvenem področju. Iz tega izhaja, da se tožene stranke v postopku v glavni stvari zaradi pravne narave AMS proti temu združenju ne morejo sklicevati na določbe Direktive 2002/14 kot take (glej v tem smislu sodbo z dne 24. januarja 2012 v zadevi Dominguez, C-282/10, točka 42).
- 38 Vendar je Sodišče razsodilo, da mora nacionalno sodišče, ki odloča o sporu izključno med posamezniki, pri uporabi predpisov notranjega prava, sprejetih za prenos obveznosti iz direktive, upoštevati vsa pravila nacionalnega prava in jih razlagati, če je to mogoče, v smislu besedila in namena te direktive, da bi tako prišlo do rešitve, ki je v skladu z njenim ciljem (glej sodbe z dne 4. julija 2006 v zadevi Adeneler in drugi, C-212/04, ZOdl., str. I-6057, točka 111 in v zgoraj navedenih zadevah Pfeiffer in drugi, točka 119 ter Dominguez, točka 27).
- 39 Vendar je Sodišče pojasnilo, da je to načelo skladne razlage nacionalnega prava v neki meri omejeno. Tako je obveznost nacionalnega sodišča, da se pri razlagi in uporabi upoštevanih pravil nacionalnega prava sklicuje na vsebino direktive, omejena s splošnimi pravnimi načeli in ne more biti podlaga za razlago nacionalnega prava *contra legem* (glej sodbo z dne 15. aprila 2008 v zadevi Impact, C-268/06, ZOdl., str. I-2483, točka 100, in zgoraj navedeno sodbo Dominguez, točka 25).
- 40 V postopku v glavni stvari je iz predložitvene odločbe razvidno, da je Cour de Cassation soočeno s to omejitvijo, tako da člena L. 1111-3 delovnopravnega zakonika ni mogoče razlagati v skladu z Direktivo 2002/14.
- 41 V teh okoliščinah je treba na tretjem mestu preveriti, ali je položaj v postopku v glavni stvari podoben tistemu iz zadeve, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba Küçükdeveci, tako da se je na člen 27 Listine, sam ali v povezavi z določbami Direktive 2002/14, mogoče sklicevati v sporu med posamezniki, da se nacionalne določbe, ki ni v skladu z navedeno direktivo, po potrebi ne bi uporabilo.
- 42 V zvezi s členom 27 Listine kot takim je treba najprej opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da se temeljne pravice, ki jih zagotavlja pravni red Unije, uporabljajo v vseh položajih, ki jih ureja pravo Unije (glej sodbo z dne 26. februarja 2013 v zadevi Åkerberg Fransson, C-617/10, točka 19).
- 43 Ker pomeni nacionalna ureditev v postopku v glavni stvari izvajanje Direktive 2002/14, je treba v postopku v glavni stvari uporabiti člen 27 Listine.
- 44 Poudariti je treba tudi, da člen 27 Listine, naslovljen „Pravica delavcev do obveščenosti in posvetovanja v podjetju“, določa, da se morajo delavcem na različnih ravneh zagotoviti informacije in možnost posvetovanja v primerih in pod pogoji, določenimi s pravom Unije ter z nacionalnimi zakonodajami in običaji.
- 45 Iz besedila člena 27 Listine je torej jasno razvidno, da se za njegovo polno učinkovanje zahteva konkretizacija z določbami prava Unije ali nacionalnega prava.
- 46 Niti iz besedila člena 27 Listine niti iz pojasnil, ki se nanašajo na navedeni člen, namreč ni mogoče sklepati, da je prepoved iz člena 3(1) Direktive 2002/14, ki je naslovljena na države članice, da iz izračuna števila zaposlenih v podjetju izključijo nekatere kategorije delavcev, ki so sprva spadali med osebe, ki se morajo upoštevati pri navedenem izračunu, pravno pravilo, ki se uporablja neposredno.

- 47 V zvezi s tem je treba upoštevati, da se okoliščine postopka v glavni stvari razlikujejo od tistih, v katerih je bila izdana zgoraj navedena sodba Küçükdeveci, ker načelo prepovedi diskriminacije na podlagi starosti, ki je bilo predmet zadnjenavedene zadeve in ki je določeno v členu 21(1) Listine, samo po sebi zadostuje za to, da se posameznikom podeli subjektivna pravica, na katero se kot tako lahko sklicujejo.
- 48 Zato se v sporu, kakršen je v postopku v glavni stvari, ni mogoče sklicevati na člen 27 Listine kot tak, da bi se ugotovilo, da se nacionalna določba, ki ni v skladu z Direktivo 2002/14, ne uporabi.
- 49 Te ugotovitve ne more ovreči uporaba člena 27 Listine v povezavi z določbami Direktive 2002/14, ker ne bi moglo biti drugače, če bi se navedeni člen uporabil v povezavi s temi določbami, saj navedeni člen sam po sebi ne zadostuje za to, da se posameznikom podeli pravica, na katero se je mogoče sklicevati kot tako.
- 50 Vendar bi se stranka, ki je oškodovana zaradi neskladnosti nacionalnega prava s pravom Unije, za povrnitev morebitne utrpljene škode lahko sklicevala na sodno prakso iz sodbe z dne 19. novembra 1991 v združenih zadevah Francovich in drugi, C-6/90 in C-9/90, Recueil, str. I-5357 (glej zgoraj navedeno sodbo Dominguez, točka 43).
- 51 Iz navedenega je razvidno, da je treba člen 27 Listine, sam ali v povezavi z določbami Direktive 2002/14, razlagati tako, da se nanj, kadar nacionalna določba za prenos te direktive, kakršen je člen L. 1111-3 delovnopravnega zakonika, ni v skladu s pravom Unije, ni mogoče sklicevati v sporu med posamezniki, da se navedena nacionalna določba ne bi uporabila.

Stroški

- 52 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 27 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, sam ali v povezavi z določbami Direktive 2002/14/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2002 o določitvi splošnega okvira za obveščanje in posvetovanje z delavci v Evropski skupnosti, je treba razlagati tako, da se nanj, kadar nacionalna določba za prenos te direktive, kakršen je člen L. 1111-3 francoskega delovnopravnega zakonika, ni v skladu s pravom Unije, ni mogoče sklicevati v sporu med posamezniki, da se navedena nacionalna določba ne bi uporabila.

Podpisi